

SZEGEDI EGYETEM

magazin

2013. OKTÓBER - NOVEMBER W W W . U - S Z E G E D . H U

FÓKUSZ

Ultramodern, zöld és energiahatékony az új klinikai tömb

HANGSÚLY

Középpontban a hallgatói ügyintézés: Modulo és kvesztúra

KULTÚRA

Egyre szorosabb az SZTE és az Armel-operaverseny kapcsolata

ÜgyintézésSzemélyesen az
SZTE Karrier Irodában

6722 Szeged, Honvéd tér 6.

Tel./fax: 62/546775,

62/546680

info@sztealmamater.hu

www.sztealmamater.hu

CSATLAKOZZ!SZTE Alma Mater -
A szegedi diplomások közössége.**WWW.SZTEALMAMATER.HU***Te mindig SZTE-s leszel!***Csatlakozz Te is, hogy**

- megmaradjanak a SZTE- n megszokott belépési kedvezményeid (Egyetemi Könyvtár, Fűvészkert, Csillagvizsgáló),
- könnyebben megtaláljanak az évfolyamtársaid,
- folyamatosan információt kapj az egyetem eseményeiről emailban és a honlapon,
- sport és családi eseményeken vehess részt,
- szakmai eseményekről tájékoztatást kaphass,
- internetes nyereményjátékokon partnereink ajándékait nyerhesd,
- az Ajándékboltban, Jegyzetboltban kedvezményesen vásárolhass.

*Keress bennünket a Facebook-on!**Kapcsolat: info@sztealmamater.hu***SZTE**
KARRIER IRODA

LEHETŐSÉG || FEJLESZTÉS || PARTNERSÉG

ÁLLÁSAJÁNLATOK
GYAKORNOKI HELYEK
ÁLLÁSBÖRZÉK
PÁLYAORIENTÁCIÓS ÉS
KARRIER TANÁCSADÁS
KÉSZSÉGFEJLESZTŐ
TRÉNINGEK

www.sztekarrier.hu**Fókusz**

Munkajogász az SZTE Állam- és Jogtudományi Kar új dékánja 4-5

Hangsúly

Ultramodern, zöld és energiahatékony az új klinika 6-7

Körkérdés

Középpontban a hallgatói ügyintézés: Modulo és kvestúra 8-9

Hangsúly

Mennyire vagy elégedett a hallgatói ügyintézés feltételeivel? 9-10

Arcél

Szent-Györgyi és Klebelsberg mozgóképen 11

Katedra

Tanszékek az ipari partnereknél? 12-13

Innováció

„Sok örültnek tűnő ötletem van” 14-15

Kultúra

Hiánypótló orvosi műszer az I. belklinikán 16-17

Tallózó

Az Armel kiváló szponzora az egyetemnek 18-19

„Haláli” előadás, avagy tréfa és komolyság egy színpadon 20-21

A malmozó török 22-23

Szegedi Egyetem Magazin • A Szegedi Tudományegyetem lapja • LXI. évfolyam, 5. szám

Kiadja a Szegedi Tudományegyetem, 6720 Szeged, Dugonics tér 13. • Felelős kiadó: Szabó Gábor rektor • A kiadást és terjesztést koordinálja: SZTE Médiacentrum • SZTE nemzetközi és közkapcsolati rektorhelyettes: Pál József • Az SZTE Médiacentrum vezetője: Újszászi Ilona • Szerkesztő: Pintér M. Lajos • SZTE Szegedi Egyetemi Kiadó és Médiacentrum központi szerkesztőség: 6722 Szeged, Honvéd tér 6. • Telefon: (62) 546-778 • E-mail: szem@rekt.szte.hu • Honlap: www.u-szeged.hu • ISSN 0230-791X • Tipográfia: Universitas-Szeged Nonprofit Kft. • Nyomda: Innovariant Nyomdaipari Kft.

Munkajogász az SZTE Állam- és Jogtudományi Kar új dékánja

Beszélgetés Hajdú Józseffel

A hazai és nemzetközi kihívásokra reagáló, a kutatásalapú elméleti tudást a gyakorlattal ötvöző, a 21. század új oktatási módszereit integráló, valamint a levelező képzésben tanulók számára munkahelybarát módon szeretné megújítani és vonzóbbá tenni a szegedi jogászképzést a kar új dékánja, Hajdú József.

Magyar és külföldi hallgatókat egyaránt vonzana Szegedre Hajdú József munkajogász, az SZTE ÁJTK új dékánja.

A szerző felvétele

Új stratégiát alkot a jogi kar. A 21. századnak megfelelő, hallgató-, család- és munkahelybarát egyetem megteremtésében és az e-alapú képzések meghonosításában, a társkarokkal való együttműködésben lát kitörési lehetőségeket Hajdú József munkajogász, a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) Állam- és Jogtudományi Kar (ÁJTK) dékánja.

„Az állam szinte teljesen kivonult a jogászképzés finanszírozásából. Ezért a jogi kar képzéseit ‚piaci alapon‘ kell értékesíteni. Ebből következően a karnak új és a hazai,

esetleg külföldi fizetőképes kereslettel, valamint a munkaerőpiac igényeivel találkozó képzési formákat kell indítania” – hangsúlyozza Hajdú József. Határidőnaptárában megbeszélést megbeszélés követett a 2013-2014-es tanév kezdetén. Ugyanis az SZTE ÁJTK dékánja a munkatársaival, a helyetteseivel és a tanszékvezetőkkel a képzések nemzetköziesítéséről beszélgetett, míg a munkaerő-piaci szereplőkkel a friss diplomásokat alkalmazó cégek igényei szerinti képzési struktúrák kialakításáról tárgyalt.

Fontos cél a külföldi hallgatók megnyerése a szegedi jogi karon is. A jogász szak mellett, a jog- és államtudományokhoz kötődő egyéb képzések erősítésén túl, a dékán olyan továbbképző központ létrehozását is tervezi, amely a jogszabályok változásából fakadó aktualitásokra reagálna, rövidebb-hosszabb képzési programokkal.

„Az önképzés előnyeit egyetemista koromból ismerem” – mondja a professzor. „Hallgatóként önképzőkört alapítva, a Magyar Jogászegylet ernyője alatt, Kemenes Béla professzor védnökségével akkori reformközgazdászokat, írókat, ügyészeket és bírákat hívtunk meg beszélgetésre. Néhány akkor fiatal oktató irányításával a pad alatt és tanszéki szobákban Kornait, Max Webert, Durkheimet olvastunk, szamizdat irodalmat cseréltünk” – villantotta föl egyetemi éve meghatározó időszakát Hajdú József.

Középiskolásként teológus, joghallgatóként – az OTDK díjazottjaként – kutató, diplomás pályakezdőként ügyvéd szeretett volna lenni, ki is próbálta a jogtanácsosi munkát – árulja el. De örömmel mondott igent, mikor visszahívta a szegedi egyetem szövetkezeti és munkajogi tanszékére Czúcz Ottó professzor.

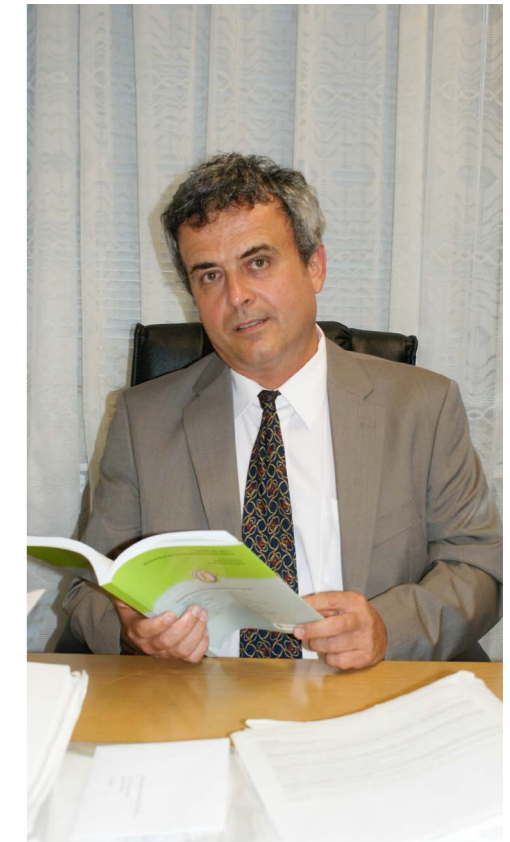
„Az egyetem nálam azonos a szabadság fogalmával. Mindig is érdekelt a tudomány világa” – mondja Hajdú József, aki Nagy Lászlót, a nemzetközi hírű munkajogász professzort tartja mesterének és mentorának. „Minden, a társaságában eltöltött percben szinte láthatatlanul tanította a munkajogot és az életet” – jellemezte Hajdú József azt a szoros baráti és szakmai kapcsolatot, amelynek köszönhetően már tudományos pályája elején bekerülhetett a nemzetközi fősodorba. Főiskolásként Kanadában, Japánban dolgozott.

Kutatásokat végzett a családokat védő szociális intézményrendszerek jogi sajátosságairól, nagyító alá vette az amerikai és kanadai szociális ellátórendszert, valamint az ottani munkajog és munkaügyi kapcsolatok sajátosságait. Foglalkozott a kiegészítő biztosítási rendszerek működésével, a dolgozó nők egyenlő esélyeinek megvalósítását szolgáló jogi módszerek vizsgálatával, a munkaügyi viták rendezésére szolgáló békés eszközrendszerekkel és az EU szociális biztonsági rendszereinek koordinációjával.

Árszászi Anona

SZEGEDEN A VILÁG

Szinte az egész munkajogász világ Szegedre érkezett a 90-es években a Nemzetközi Összehasonlító Munkajogi, Munkaügyi Kapcsolatok és Szociális Jogi Szemináriumhoz kötődő programokra, az ILO, az Európa Tanács és a Nemzetközi Munkajogi és Szociális Jogi Társaság által támogatott nyári egyetemre, ami Triesztből költözött ide a 80-as évek közepén. Sőt: 1986-ban az előbb említett társaság megbízásából Szegeden ült össze az I. Európai Regionális Munkajogi és Szociális Jogi Kongresszus, amely 700 résztvevővel világviszonylatban is ismertté tette Szeged nevét a világ munkajogásza előtt – emlékeztet Hajdú József a ma sikereit megalapozó múltbeli teljesítményre.

Az Európa Tanács Európai Szociális Bizottságnak is tagja Hajdú József.

NÉVJEGY

Apai ágon Makóról származik a 48 éves Hajdú József családja. Az ötvenes évek második felében szülei Jász-Nagykun-Szolnok megyébe Cibakházára kerültek gyógyszerészként. Hajdú József a tiszaföldvári Hajnóczy József Gimnáziumban érettségizett. Egyetemi tanulmányait a JATE Állam- és Jogtudományi Karán végezte. 1991 óta vesz részt az SZTE ÁJK Szociális Jogi Kutatócsoportjának munkájában. A Szegedi Tudományegyetem különböző karain, az ELTE-n és a KRE Állam- és Jogtudományi Karán oktat magyar, illetve összehasonlító munkajogot és szociális jogot. 2013–2019 közötti időtartamra – egyedüli magyarként – megválasztották az Európa Tanács Európai Szociális Jogi Bizottság (ECSR) tagjának. Korábban az SZTE ÁJKK nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó dékánhelyettese volt, 2013. július 1-jétől a kar dékánja.

Ultramodern, zöld és energiahatékony

2014 elejétől fokozatosan élettel telik meg az SZTE új klinikai épülete

12,3 milliárdos projekt keretében 265 ágyas új klinika épült, s felújítják a 410 ágyas régebbi épületet is a Semmelweis utcában. A jövő év elején indulhat a sebészeti és kardiológiai szakmák ütemes, hosszú hónapokat igénybe vevő beköltözése.

2012 elején kezdődött, s lassan a végéhez közeledik a Szegedi Tudományegyetem, a Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ, illetve az egész magyar egészségügy nagy-szabású beruházása, a szegedi magkórház kialakítása. A mintegy 12,3 milliárd forintos, uniós támogatású fejlesztés keretében 265 ágyas új klinikát húztak fel a Semmelweis utcában, felújítják a korábbi, 410 ágyas épület intenzív osztályát, műtőjét és sterilizálóját, ráadásként egy másik uniós program révén csaknem 700 millió forintból korszerűsítik a sürgősségi betegellátást is. A sürgősségin fogadják majd a betegeket, onnan irányítják őket a megfelelő részlegre. Mikor vehetik birtokba a mindent igényt kielégítő, modern tömböt az egészségügyi szakemberek, mikor kezdődhet a betegellátás? A Szegedi Egyetem Magazin Tapasztó Sándor projektvezetőt kérdezte.

„Örömmel jelenthetem, az új épület elkészült, s a műszaki átadás-átvétel lezárultával október 21-én birtokba vehette a Szegedi Tudományegyetem. Jelenleg a használatba vételi engedélyeztetés hosszú procedúrája zajlik, ami körülbelül két hónapot vesz igénybe, ezt követően kérhetjük meg az az üzemeltetési engedélyt. Számításaink szerint a jövő év elején

Fotók: Üllei Kovács László A jövő év első hónapjaiban indulhat a beköltözés.

kezdődhet majd meg fokozatosan a betegellátás a 265 ágyas klinikán. Fontos azonban tudni, hogy mindez nem megy egyik napról a másikra: hosszú hónapokat igénybe vevő, ütemes, összehangolt költözésre kell felkészülni, hisz minden mindennel összefügg” – tájékoztatót. Első lépésként a régi épületből az újba költöztetik át a műtőket, elindul az ottani felújítás is, ám a sebészeti szakma addig nem tud új helyére kerülni, míg a műtők vissza nem költöznek – hozott rögtön egy szemléletes példát, hangsúlyozván azonban: az átalakulás időszakában is folyamatos és zökkenőmentes lesz a betegellátás, a páciensek semmit sem fognak érzékelni.

„Az új épületben lelnek otthonra a sebészeti és kardiológiai szakmák, a szükséges műtői kapacitást pedig új központi műtőblokk biztosítja majd nyolc egységgel. Itt kap helyet ezen szakmák ambulanciája az orvosi szobákkal, irodákkal, gazdasági kiszolgáló egységekkel. Az új klinika ötemeletes: az első, második és harmadik

4 milliárd forint értékben szereztek modern orvosi eszközöket, berendezéseket.

szintre kerültek a kórtermi részlegek, az elsöre a műtők, a magasszinten találjuk majd az ambulanciákat, illetve a földszinten a kiszolgáló egységeket” – mutatta be a 265 ágyas klinikát a projektvezető. Tapasztó Sándor azt is elárulta, a régebbi, 410 ágyas épületben korszerűsítik, bővítik az intenzív osztályt, s akárcsak az új szárnyban, itt is a legkorszerűbb paneltechnológiával újítják fel a hat egységből álló műtőblokkot. A panelműtők esetében a rozsdamentes vázra lapoként helyezik fel a szerkezetet. A legmodernebb műtőasztalt és világítást építik be. Olyan modern informatikai, médiarendszerrel van ellátva a műtő, mely lehetővé teszi, hogy a beavatkozást akár kifelé is közvetíteni lehessen.

Az épületek azonban nem működnének a legkiválóbb orvosi eszközök, berendezések nélkül – folytatta. „A beköltöző szakmák számára 4 milliárd forint értékben szerzünk be orvosi eszközöket a labortechnológiától kezdve az ápoláson, illetve endoszkópokon át a sterilizálókig, s természetesen informatikai és telefonhálózatot is kiépítünk” – tudtuk meg a projektvezetőtől. A szakember kiemelte továbbá, hogy nemcsak szép és modern komplexummal akarták gazdagítani az egyetemet, hanem olyannal, mely hatékonyan üzemeltethető.

„Számos zöld technológiát alkalmazott a tervező a beruházásnál. Az épület nyolcvanöt százaléka zöld tetős, beültetett, öntözött, ez felel a hőháztartásért, továbbá napkollektorok is hozzájárulnak a melegvízellátáshoz. A déli udvar fölött hatalmas, hatszáz négyzetméternél is nagyobb árnyékoló szerkezetet helyeztünk el, ami automatán működik, napsütésre kinyílik. Ugyanilyen árnyékoló védi a

központi aula fölötti üvegtetőt is. Mindemellett az új klinika megújuló energiát használ, egy másik, jelenleg futó SZTE-s projekt keretében csatlakozott az egyetemi termálhálózatához. Az épületgépezetet is úgy alakították ki, hogy a klímaszabályozás automata, a rendszer pedig energiahatékony” – sorolta az előnyöket Tapasztó Sándor.

Antér M. Lajos

REPÜLŐTÉR LETT

Az idő utólag mindent megszépít, ám a kivitelezés során akadtak leküzdendő nehézségek is. A projektvezető felidézte, az alapozáskor komoly felfájást okoztak bizonyos közműproblémák, így például meg kellett szüntetni egy olyan szennyvízvezeték is, melynek elvileg már használaton kívül kellett volna lennie. A kapcsolódó projektnél, a sürgősségi osztály korszerűsítésénél pedig át kellett alakítani a terveket, ugyanis az épület tetején létesített helikopterleszálló miatt szükséges volt megszerezni a repülőtér minősítést.

Középpontban a hallgatói ügyintézés: Modulo és kvestúra

Az elektronikus ügymenet a TO és a HSZI szemével

Az őszi félév kezdetével a hallgatóknak nemcsak a sokasodó tanulmányaikkal kell megbirkózniuk, hanem sokszor az ügyintézéssel is. Ráadásul most nyáron vezettek be egy új Modulo-verziót, amit szintén meg kell ismerni. Vajon hogyan látják az elektronikus ügyintézést a HSZI-n és a TO-n, és nem lenne-e minden egyszerűbb, ha a hallgatók minden ügyüket egy helyen intézhetnék?

Fotók: Üllei Kovács László

A tanév eleji hallgatói ügyintézés komoly nyüzsgéssel jár a TIK-ben.

Az elektronikus ügyintézés a jövő

Az SZTE Hallgatói Szolgáltatói Iroda tevékenysége alá az alapvetően nem tanulmányi jellegű ügyintézés tartozik. Ezen belül viszont szinte minden: diákigazolvány-igénylés, adatrögzítés, ösztöndíjak, befizetések stb. A HSZI felel emellett az elektronikus ügyintézést biztosító Modulo rendszer fejlesztéséért is. A hallgatói problémák elektronikus formában történő kezeléséről Fekete Csaba irodavezetőt kérdeztük.

„A mi hozzáállásunkat két fontos szempont határozza meg: egyrészt megelőzni szeretjük a problémákat, és nem kezelni. Éppen emiatt vezettük be az elektronikus ügyintézési formákat. Az általunk üzemel-

tetett Modulo pontosan ezt a célt szolgálja. Például már az ösztöndíj-kifizetések előtt elérhető, hogy milyen átlag alapján és mekkora ösztöndíjat számoltunk. Amennyiben itt valaki hibát észlel, akkor azt még a kifizetés előtt tudja nekünk jelezni. Valamint a diákigazolvány-igénylés folyamata is végigkövethető itt – ez az ETR-ben szintén követhető, de a Modulóban további közel 25 ügyben kezdeményezhetnek a hallgatók elektronikus ügyintézést, a könyvtári beiratkozástól a szociális pályázatok beadásán át egészen a kreditátviteli kérvény beadásáig” – mondta.

Fekete Csaba szerint az elektronikus ügyintézés a jövő. „Teljesen biztos vagyok abban, hogy rövid időn belül minden ügyintézési forma át fog terelődni ezekre a felületekre. Az elmúlt években nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy ami a HSZI-n „ügyintézhető”, abból mindent el lehessen végezni elektronikusan is. Csak azok a kivételek maradtak, ahol a jogszabály kötelezővé teszi a személyes megjelenést vagy a kézi aláírást, mint például a személyi vagy pénzügyi adatok módosítása. Ezt az elektronikus ügyintézést igyekszünk a kari Tanulmányi Osztályok hatáskörébe tartozó ügyekben is elérhe-

tővé tenni és népszerűsíteni. Úgy hiszem, a hallgatók is ezt igénylik, hiszen így nem kell sorban állni, és akár otthonról vagy szünetben is elintézhetik az ügyüket” – fejtette ki.

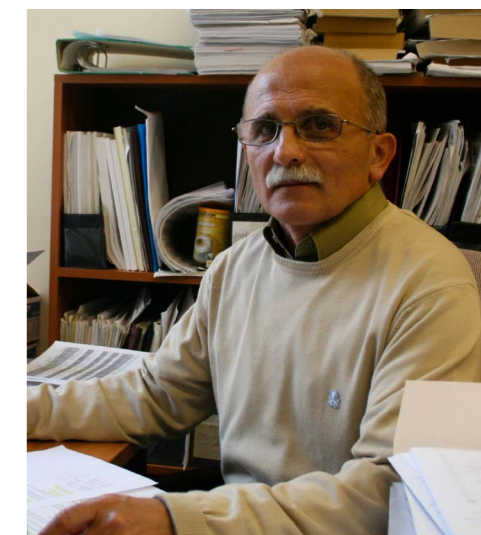
A fejlődés legyen felhasználóbarát

Kothencz Mihálynak, az SZTE Bölcsészettudományi Kar Tanulmányi Osztályának vezetőjének véleménye a TO vezetők korábbi együttes álláspontját is tükrözi a kérdésben. „A hallgatói ügyek döntő többségének intézése már elektronikus úton történik a Modulón keresztül. Az elektronikus űrlapok fejlesztése folyamatosan történik, ezért éles bevezetésük előtt többször kevés idő marad a tesztelésre, így menet közben kell a korrekciókat is elvégezni. Újabb és újabb ügycsoportok kerülnek be az ügyintézési rendszerbe, sőt idén nyáron egy modulós szoftverváltás is történt. Az új verzió sokkal alkalmasabb lehet a megnövekedett számú kérelmek kezelésére, ám ennek megismerése a hallgatók számára jelentős gondot okozott. Szükséges lett volna egy teljes körű oktatói, hallgatói és TO-s tájékoztatás. A mai napig nincs szöveges kezelési útmutatója sem, ami a mi munkánkat is nagyban megnehezíti” – árulta el.

Emiatt fontosnak tartja, hogy az elektronikus felületen történt változásokról a Tanulmányi Osztályok szakembereivel is konzultáljanak előzetesen a fejlesztést irányítók. „Nagyon örülünk neki, ha egy korszerűbb, jobb program bevezetésére nyílik lehetőség, már ha tisztában vagyunk annak használatával. Ami még fontos ezen a téren, hogy a kezelési felület mennyire felhasználóbarát. Mi is hívei vagyunk annak, hogy minél több elektronikus űrlap készüljön, hiszen ezzel a diákoknak segítünk, gyorsulhat az ügyintézés is. Ám ha nem adunk nekik precíz információkat a felület kezeléséhez, ugyanúgy be kell jönniük a TO-ra segítséget kérni” – szögezte le.

Mindent egy helyen?

A kvestúra fogalma igencsak szerteágazó. Alapvetően egyetemi pénztárat jelent, ám ma már egységes egyetemi ügyintézként értelmezik. Ez is érthető pusztán elektronikus formaként vagy egy olyan központi épületi egységként, ahol az egyetem összes hallgatójának tanulmányi ügyeit egy helyen intézik. Fekete Csaba a következőképpen vélekedik a kvestúráról: „Ez egy régi elképzelés, aminek én lelkes híve vagyok az első pillanattól kezdve. Szerintem megérett a helyzet arra, hogy ez újra terítékre kerüljön. Újra át kell gondolni a hallgatói ügyintézést, a hallgatói adminisztráció intézését, ha nem is az évekkel ezelőtti kitalált formában. Hiszen az felel meg jobban a mai kor követelményeinek, ha a hallgatók az ügyes-bajos dolgaikat egy helyen intézhetik.”

Kothencz Mihály, a BTK Tanulmányi Osztály vezetője.

Kothencz Mihály bár nem utasította el a kvestúra hasznosságát, mértékletességre intett. „Egy központi kvestúrában kezelhető ügyek köre a jelenlegi munkamegosztáson túl csak nagyon szűk körben valósulhatna meg. Ilyen sok kar ilyen sok szakán tanuló hallgatóval foglalkozni egy központi helyen képtelenség. Lehetnek olyan fázisok a hallgatói ügyintézésben, amik egyfajta munkamegosztást valósítanak meg. Jelenleg is ez a helyzet a HSZI és a kari TO-k között. Szerintem ez az egységesítés maximuma. A kari vezetés, a tanszékek és közöttünk szerves kapcsolat és szakmai együttműködés valósul meg, amely nem nélkülözhető egyik fél számára sem. Már magát a kvestúrát is mindenki másképp magyarázza. Olyan biztosan nem képzelhető el, hogy van egy központi hivatal, ahová karra, szakra és évfolyamra való tekintet nélkül bármelyik hallgató bemehet, és ott minden ügyét elintézik. Úgy gondolom, hogy a jelenlegi egységes ETR-használat és az ehhez kapcsolódó modulós ügyintézési rendszer megfelel egy jól működő egységes kvestúrának” – jelentette ki.

Őszi Tamás

Mennyire vagy elégedett a hallgatói ügyintézés feltételeivel?

Musza Alexandra
(TTIK, kémia III. évfolyam)

Nagyon hasznosnak tartom az ETR-en keresztül elvégezhető pénzbefizetést. Ez rengeteg sorban állást meg tud spórolni. A megújult felületen is gyorsan megtanultam tájékozódni. A TTIK Tanulmányi Osztály szolgáltatásait kevés alkalommal veszem igénybe, de amikor szükségem volt rá, minden segítséget megkaptam.

Kozta Balázs
(BTK, anglisztika III. évfolyam)

Az ETR és a felületének a megújulása a gyakorlatban semmilyen változást nem jelentett, felhasználói szempontból az új verzió megegyezik a régebbivel. Ami az ügyintézését illeti, a HSZI munkatársai rendesei és együttműködőek, talán azért is, mert többnyire maguk is diákok, akik így empatikusabbak a hallgatókkal. A BTK Tanulmányi Osztály dolgozói viszont néha nem elég segítőkészek.

Kis Petra
(ÁJTK, jogász IV. évfolyam)

Szerintem az ETR új felülete jobb, mint az előző. A gyors ikonok sokkal felhasználóbarátabbak, valamint egyes ügyek intézése is könnyebbé vált. A HSZI ügyintézésével alapvetően elégedett vagyok, egyedül a Modulo rendszerével akadnak problémáim, illetve jó lenne valamiféle tájékoztatást kapni az itt található ügyintézési lehetőségekkel kapcsolatban.

Burány Bálint
(BTK, III. évfolyam anglisztika)

Őszintén szólva még nem sikerült teljesen kiismernem az ETR megújult felületét. A régóta már megszoktam, így kicsit nehezebb a mostanihoz hozzászokni. A HSZI szolgáltatásaival elégedett vagyok, habár a bérlet és érvényesítő matrica felvételekor sokat kell várakozni. A BTK Tanulmányi Osztály munkatársai is mindig minden kérdésemre választ adnak, segítenek.

Szent-Györgyi és Klebelsberg mozgóképen

Modern köntösben az SZTE tanulmányi versenye

Négyfős középiskolás csapatok mérik össze tudásukat, műveltségüket a november 29-i Szent-Györgyi Tanulmányi Versenyen. A szervezők számos újítással készülnek.

Megújult tematika, komplex program. Így jellemezhető az SZTE által 2013-ban újra kiírt Szent-Györgyi Tanulmányi Verseny, melyhez szervesen kapcsolódik a Szegedi Orvosbiológiai Kutatások Jövőjéért Alapítvány által életre hívott Szegedi Tudós Akadémia november 29–30-i rendezvénye. Az ország legjobb középiskolai biológianárait és legkiválóbb diákjait látják vendégül a Tisza-parti városban, miközben a Nobel-díjas tudós tiszteletére megszervezett középiskolai verseny résztvevői is számot adnak tudásukról. A zsűri elnöke Dux László professzor, az SZTE ÁOK Biokémiai Intézet – Szent-Györgyi Albert egykori munkahelyének egyik utódintézménye – tanszékvezető egyetemi tanára.

„Nem első alkalommal veszek részt szervezőként, illetve zsűrielnökként Szent-Györgyi Alberthez kapcsolódó versenyhez, de bevallom őszintén, az ideit is nagy érdeklődéssel és izgalommal várom. Nemcsak azért, mert új iskolák, új diákok vesznek részt a megmérettetésben, hanem amiatt is, hogy a Szegedi Tudományegyetem a tavalyihoz képest módosított, ha úgy tetszik, szélesített a kiíráson, nyitott a humán, valamint a társadalomtudományok iránt fogékony fiatalok felé. Ezt azt jelenti, hogy míg 2012-ben a Nobel-díjas tudós és a biokémiai kutatások, illetve a természettudományok, a Szent-Györgyi által alapított iskola működése voltak a középpontban, addig most jelentősebb szerep jut az egykori rektor sokszínű egyéniségének, szerteágazó (kulturális, közösségszervező, sport- és egyéb) tevékenységének, aktív közéleti szerepvállalásának. Ráadásul górcső alá vesszük a két világháború közötti korszak legendás kultuszminisztere, Klebelsberg Kuno életművét is, így a versenyzők elmélyedhetnek abban, miként állította talpra a Trianon utáni Magyarország kulturális-szellemi életét” – mondta magazinunknak.

Dux László úgy fogalmazott, Szent-Györgyi Albert magyarországi szerepvállalása elválaszthatatlan Klebelsberg Kuno munkásságától, s nem pusztán azért, mert ő csábította haza a tudóst, hanem azért is, mert intézkedéseivel megteremtette az alapot ahhoz, hogy a professzor eredményes – egészen az 1937-es Nobel-díjjal ívelő – kutatásokat folytathasson a szegedi egyetemen. „Akár párhuzamot is vonhatunk a mai korszakkal: Klebelsberg megmutatta, hogy egy nehéz gazdasági-társadalmi helyzetből éppen az oktatás, a kultúra, a művészetek kiemelt támogatása jelenthet kiutat” – így a zsűrielnök.

Dux László (középen) a zsűri elnöke.
Fotó: Gémes Sándor

A professzor bízik benne, hogy számos és jól felkészült csapat érkezik majd Szegedről, a dél-alföldi megyékből, valamint a határon túl fekvő területekről is. „Remélem, minden résztvevő és kísérő számára kellemes, szórakoztató, egyben tanulságos is lesz az idei Szent-Györgyi-verseny, s közelebb kerülnek majd általa a korszakhoz, Szent-Györgyi Albert, illetve Klebelsberg Kuno életművéhez” – mondta. Különlegességének tartja, hogy előzetes feladatként a négyfős együtteseknek ezúttal három-ötperces videót, kisfilmet kell készíteniük a Nobel-díjas tudós és a kultuszminiszter kapcsolatáról. Dux László érdeklődéssel várja a kreatív alkotásokat, melyek közül a legkiemelkedőbbeket véleménye szerint a viadalt követően a helyi médián keresztül is érdemes lesz megismertetni az érdeklődőkkel.

Antér M. Lajos

Tanszékek az ipari partnereknél?

Az együttműködésben, a gyakorlatorientált képzésben hisz az SZTE MK új dékánja

Harmadszorra vezeti az intézményt, közben két cikluson át az egyetem rektoraként is dolgozott: Keszthelyi-Szabó Gáborral, a Szegedi Tudományegyetem Mérnöki Kar dékánjával régi és új módszerekről, ötletekről is beszélgettünk.

Fotó: Üllei-Kovács László

Az SZTE Mérnöki Kar régi-új dékánja: Keszthelyi-Szabó Gábor.

„Hívjatok egyszerűen redékánnak!”, a rektor és a dékán összevonásából – mondta Keszthelyi-Szabó Gábor azoknak, akik eleinte zavarban voltak, miként is szólítsák. A szokatlan pályaívre az is utal, hogy a Szegedi Tudományegyetem Mérnöki Kar dékáni kinevezéséről szóló határozatot pont tíz évre a rektorra választása napjához kapta kézhez Keszthelyi-Szabó Gábor, aki korábban két cikluson át mint a Szegedi Élelmiszeripari Főiskola, „a SZÉF” főigazgatója, majd – a szegedi egyetemi integráció eredményeként – mint a Szegedi Tudományegyetem Mérnöki Kar dékánja is dolgozott. Hozzátette: számára a „Tanár Úr” köszöntés is tökéletesen megfelel, hiszen a diákok így szólítják.

„Azt az alapkonceptiót, hogy a természettudományi és műszaki képzés szegedi bázisát fejleszteni kell, magamra vállalom. 2000 őszén jelentek meg nagy létszámban a vállalati és a szolgáltatói szféra képviselői a Dugonics téri tanácssteremben, és én – mint az akkori gazdasági és közkapcsolati rektorhelyettes – menedzseltem az ipar, a szolgáltatók és a tudományegyetem közötti kapcsolatokat” – nézett vissza Keszthelyi-Szabó Gábor, mikor arról kérdeztük: milyen előzmények után épülhetett föl a kar új Moszkvai körúti épülete, amelynek dolgozószobájából irányítja az SZTE részét jelentő intézményt.

„Vállalom azt a keresztapaságot, amelynek eredményeként a SZÉF-ből az SZTE Mérnöki Kara lett. Azt a kritikát is vállalom, hogy mikor a Tudássétánynak ezt a Moszkva körúti új pontját megterveztük, kicsit hazabeszéltem. Azonban ezzel az új épülettel egy olyan gyakorlati oktatói bázis jött létre, amely nem csak a mérnökhallgatók

terepe” – tette hozzá a dékán. Majd kiegészítette: „Tanítunk – többek között én is – a természettudományi kar kötelekébe tartozó biomérnököket, környezet-, és anyagmérnököket is. Sőt, az SZTE Természettudományi és Informatikai Kar tanár szakos hallgatói is megfordulnak itt. Jól átgondoltuk a fejlesztést. Természetesen e téren is voltak szakmai segítőim: Hodúr Cecília professzor asszony vagy például a szaklaborokat kifejlesztő Beszédes Sándor, Gyeviki János, Sárosi József, Forgách Endre. Ugyanakkor a biomérnök mesterszakot már a mi gesztorságunkkal nyújtjuk be akkreditációra, míg a környezetmérnök mesterszakra a TTIK tart igényt. Tehát mélyíteni kell és az MGK-t is be kell vonni a Szegedi Tudományegyetemen belüli karközi együttműködésbe.”

„Végzettségemnél fogva is preferálom a mérnökképzést” – ismerete el a dékán. „De úgy, hogy azt csak olyan irányban fejlesszük, amelyhez megvan vagy karközi együttműködéssel megteremthető a humán erőforrás és a gyakorlati oktatási bázis. Ezt az adottságot a mechatronikai képzésben látom, illetve a bioenergetikai mérnök szakon. Az első esetben minden feltétel adott, a második esetben a humán erőforrással és a tudásalapú kutatási eredménnyel már rendelkezünk. Hiszen intenzíven bekapcsolódtunk például a KNRET, vagyis a környezet és nanotechnológiai egyetemi tudásközpont és a kutatóegyetemi projektbe. Itt a bioenergetikában olyan tudományos eredményeket értünk el, amelyeket oktatási szinten is tudunk hasznosítani” – nézett előre. „Ugyanakkor azt is látni kell: a mérnökképzéshez nem elegendő, ha van tábla, kréta és impakt faktor, vagyis csak a humán erőforrás, mert e szakok oktatásához labor és pénz kell.”

„Az együttműködésben hiszek. Például a robotikában a kecskeméti főiskolával és a szegedi partnercégekkel együttműködni érdemes, mert ez egy felfutó iparág” – vélekedett Keszthelyi-Szabó Gábor, aki a kapcsolatok erősítése mellett érvelt, mikor elmagyarázta az ipari partnerekhez helyezett tanszékek előnyeit. „E modell nemigen terjedt el Magyarországon. De például a Corvinuson, a műegyetemen, a győri Széchenyi egyetemen bevált. E helyeken nagyágyúk végeztek és tanítanak, én viszont a közepes vállalkozások – például a Mol, a villamos- és a gázszolgáltatók – irányába mozdulnék. Jövőre végeznek az első gépészmérnök szakos hallgatók. Hasonlóan sikeres a műszaki menedzser szakunk. Ugyanakkor a mérnöki kamarával folytatott tárgyalások eredményeként kell meghatározni az irányokat, mert például járműgépész szakot nem lehet az egyetlen ilyen laborunkra építeni. Úgy vélem, a felsőoktatás-politika rájön arra, hogy be kell engedni a képzési struktúrába újfent azokat a gyakor-

lati szakembereket, akik a maguk területén, a mérnöktudományok, a projektek terén már letettek valamit az asztalra. Ők adják a gyakorlati projektekkel kapcsolatos tapasztalatot, mi pedig a tudományos minőséget.”

Árszászi Tóna

PÁLYAÍVEK ÉS VEZETŐI CIKLUSOK

„Mikor azt kérdezik tőlem, hogy egy 'nagy pálya' után miért indulok egy 'kis pályán', akkor ezen felmérgezem magam, mert azt gondolom, hogy itt 'pályák' vannak. Egyáltalán nem tartom visszalépésnek, hogy a rektori megbízás után egy dékáni ciklusra vállalom vezetői feladatot. Makroszinten is látom az egyetemet, ami remélem, hasznára válik a karnak és az universitasnak is! Egyébként meg érdekel, hogy dékáni szemszögből milyen irányítani egy szem előtt álló kart egy ilyen nagy, integrált egyetemen, mint a szegedi” – fogalmazta meg vezetői ambícióit Keszthelyi-Szabó Gábor, aki hangsúlyozta: „az oktatói munkára mindig marad idő. A legnehezebb feladatot a kari gazdálkodást nehezítő hiány leküzdése jelenti majd. Biztos vagyok abban, hogy olyan napi terhelés, amit rektorként el kellett viselnem, most nem várható. Tanulmányoztam több egyetemi kar felépítését. Az általam vezetett MK irányítására részben ipari szereplőkből tanácsadó testületet szervezek. Felelősséget érzek a szegedi egyetemi mérnöki kar 1600 hallgatójáért és a 80 oktatójáért. Arra vágyom, hogy amikor majd letelik a dékáni ciklus, és négy év múlva fel kell állnom, miközben amúgy is elérem a nyugdíjas életkort, akkorra stabil és kialakult menedzsment vegye át a kar vezetését!”

„Sok örültnek tűnő ötletem van”

Bemutatkozik Tóth Péter, a ZMK új dékánja

Flash mobot szervezett, Bartók-maratonra készül, de az angol egyetemek mintájára zeneszó mellett zajló evezős verseny is tervezne a Tiszára Tóth Péter. A Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Karának új dékánja hatalmas lendülettel és lelkesedéssel vetette bele magát a munkába. Kreatív ötleteivel a szó legjobb értelmében lóg ki a sorból a Bartók–Pásztory Ditta-díjas zeneszerző.

Tóth Péter három éve érkezett az SZTE ZMK-ra.
Fotó: Üllei Kovács László

– Hogy vezetett az útja a Szegedi Tudományegyetemre?

– Három évvel ezelőtt hívott fel Kerek Ferenc akkori dékán, elgondolkodnék-e azon, hogy az SZTE-re jöjjenek tanítani. Hosszú éveken át Huszár Lajos tanította a zeneelméletet a tanszéken, nagy úrt hagyott maga után, amikor elköltözött Pestre. A válaszom az volt, hogy ha nem a hagyományos zeneelméletet kell tanítani, hanem azt, amit én szeretek, vagyis ami egy kicsit magasabb nívót képvisel, mint a hagyományos tananyag, akkor szívesen jövök. Az SZTE-re egy nagyon jó légkörű karra, tanszékre érkezhettem. Sok ismerősbe botlottam, nem volt idegen a közeg.

– Miért döntött úgy, hogy a Zeneművészeti Kar dékáni posztját is elvállalja?

– Negyvennyolc évesen most érzek magamban annyi erőt, hogy egy ilyen „vállalkozásba” fogjak. Megfogadtam: adok magamnak három évet, hogy kiderüljön, végig tudom-e vinni azokat a terveket, amiket erről a városról, a karról gondolok. Az ötleteimmel kapcsolatban eddig csak támogatást kaptam mindenhol. Bizom benne, hogy ez a lendület még sokáig ki fog tartani.

– Beavatna ezekben a tervekbe?

– Több is van... Szeretném, ha a zeneiskola, a konzervatórium és a kar a jövőben szorosabb együttműködésben létezne. Ezek az intézmények egymásra épülnek: egy egyetemi kar életképtelen, ha nem áll alatta középfokú oktatás, de a középfokú oktatás is az, ha nem áll alatta alapfokú oktatás. A kooperációt illetően már konkrétumok is születtek: 2014. március 24-én, Bartók Béla születésnapja előtt Bartók-maraton rendezünk. Ezen a napon a zeneiskolások, a konzisok és a ZMK-sok is Bartókot fognak játszani, énekelni, zongorázni. Aznap este indul el a Nemzetközi Bartók Béla Zongoraverseny is, a maraton ennek a felvezető rendezvénye egyben. Ezenkívül megállapodtunk, hogy minden évben megünnepeljük a Szegedi Zeneoktatás Napját, amelyet Kollár Pálné halálának évfordulójára időzítünk. Jövő év őszén a Fricsay-teremben ad majd közös hangversenyt a három intézmény. Itt nyújtjuk át a legjobb tanároknak, diákoknak szóló díjakat is.

– Milyen meghatározó eseményeket szerveznek még a karon?

– Kétévente hirdetjük meg a Simándy József Énekversenyt – erre 2013-ban került sor legutóbb. Jövőre hatodik alkalommal rendezük meg a Nemzetközi Bartók Béla Zongoraversenyt. Minden nyáron

Az új dékán zeneszó melletti egyetemi evezősversenyt tervez a Tiszán.

megtartjuk Szegedi Nyári Akadémia címmel egyhetes mesterkurzus-sorozatunkat. Népszerűek a karácsonyi, adventi koncertjeink, a nyilvános operavizsga-előadások. Jó a kapcsolatunk a Szegedi Nemzeti Színházzal, az együttműködést szeretnénk még tovább erősíteni. Állandó rendezvényünk az áprilisi Szegedi Nemzetközi Gitárfesztivál. Ezzel kapcsolatban is vannak terveim: azt szeretném, ha esténként ingyenes koncerten játszhatnának a résztvevők a városban. A cél az lenne, hogy a zene, a zenei élet a szegediek mindennapjainak részévé váljon. Terveim között szerepel még – az angol egyetemek mintájára – egy evezősverseny is a Tiszán, ahol mind a 12 kar indíthatna csapatot, és zeneszó mellett evezhetne. Zenész tutajokat is kiállítanánk. Sok, hasonlóan örültnek tűnő ötletem van még. Remélem, Szeged befogadóbb lesz ezekkel kapcsolatban, mint egy olyan nagyváros, mint Budapest. Jól sikerült flash mobunk is: október elsején a város különböző pontjain adtak koncertet hallgatóink.

– A kar nemcsak a magyar, hanem a külföldi vendéghallgatók körében is népszerű. Milyen nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik?

– Törekszünk arra, hogy vendéghallgatókat csábítsunk a karra. Az egyetem nehéz anyagi helyzetben van, így pénzhez juthat a kar. A közelmúltban kampányt indítottunk Kína felé. Egy-egy ilyen akció nagy felkészülést, munkát igényel: angol és kínai nyelvű anyagokat írunk, megkeresünk olyan kollégákat, akik mesterkurzuson vesznek részt, vagy külföldön tanítanak, hogy ők mondják el az ott élő embereknek, miért érdemes Szegedre jönni. Nyitunk az amerikai egyetemek felé is.

– Hova utaznak ösztöndíjjal legtöbbször a Zeneművészeti Karról?

– Erasmussal tulajdonképpen mindenhol. Támogatom ezeket az utazásokat, hiszek abban, hogy világot kell látni mindenkinek. Nem azért, hogy kint maradjanak, hanem azért, hogy rengeteg tapasztalattal visszaszöjjenek. Hallgatóink leginkább német nyelvterületre utaznak, döntésüket a tanárok személye határozza meg. Olyan mesterhez mennek, akiben megbíznak, akiről elhiszik, hogy meg fogja őket tanítani. A ZMK-n ilyen név Pavlovits Dávidé, aki miatt Amerikából Buenos Airesig sokan megmozdulnak. Fontos azonban biztosítani a külföldi diákoknak a megfelelő infrastruktúrát, ezt azonban pénz nélkül nem lehet kiépíteni. Amolyan róka fogta csuka ez: amíg nincs külföldi diák, addig nincs pénz. Viszont amíg nincs pénz, addig nincs infrastruktúra. Ezt az építkezést tartom most a legfontosabb feladatommak.

Bobkó Anna

NÉVJEGY

Tóth Péter 1965-ben született Budapesten. 1990-ben diplomázott a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen zeneszerzés szakon, de elvégezte többek között a Színház- és Filmművészeti Egyetem hangmérnök szakát is. 2007-ben doktorált. Dolgozott többek között a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karán és a Nyugat-Magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi központjában, operaházban rendező asszisztensként, a Magyar Rádióban zenei együttesek szerkesztőjeként, filmhangtómunkahangmérnökként. Részt vett mozi- és tévéfilmek elkészítésében. Írt filmzenét, színházi zenéket és számos kórusművet is. A Bartók–Pásztory Ditta-díjas zeneszerző Budapestről költözött Szegedre, jelenleg a legtöbb idejét itt tölti. Fontosnak tartja, hogy minél többet beszélgesse a kollégáival és a diákokkal, hiszen így ismerheti meg legjobban problémáikat, segítheti munkájukat, tanulmányaikat.

Hiánypótló orvosi műszerrel gazdagodott az I. sz. Belgyógyászati Klinika

A diagnosztikát és a gyógyítást is segíti

Egy többfunkciós, diagnosztikára és kezelésre egyaránt használható endoszkópos ultrahangos készülék idén lett teljessé az SZTE I. sz. Belgyógyászati Klinikán. Az új egységnek hála nagyobb eséllyel fedezhetőek fel egyes daganatok, vagy állapítható meg pontosabban kiterjedésük.

A kulcsszó a sokrétűség

Egy igen komplex, több tápcsatornai terület vizsgálatát is lehetővé tevő eszközpark került a Szegedi Tudományegyetem I. sz. Belgyógyászati Klinikájára. A berendezésről Wittmann Tibor professzor, a klinika igazgatója és Szepes Zoltán adjunktus mesélt.

„Egy endoszonográfiás egységről van szó, amelyet részben diagnosztikai, részben terápiás célból használunk” – magyarázta Wittmann Tibor a szerkezet kialakítását. Az egyik oldalon láthatóak az endoszkópos berendezések, maga az endoszkópos torony, amelyet megfelelő képközlő blokkokkal is felszereltek. A mellette elhelyezkedő eszközök a radiális, lineáris és rektális endoszonográf készülékek. Ami nagyon fontos, hogy ezek a berendezések ugyanolyan endoszkópos képet is adnak, mint amit a rutin endoszkópoknál már megszokhattunk. Így amellet, hogy sokkal részletgazdagabb képet kapunk, az ultrahangfejjel felszerelt endoszkóppal az üreges szerv falán túl is lehet „látni”.

Ezt követően a professzor áttért a műszer további részének ismertetésére. Az egység „lelke” egy külön szoftverrendszerrel felszerelt ultrahangkészülék is. Az endoszkó-

Fotó: Üllei Kovács László

Az új műszer diagnosztikai és terápiás célokra is használható.

pos ultrahang segítségével egyrészt át tudják tekinteni a nyelőcső, a gyomor, a patkóbél belső felszínét, azok elváltozásait. „Az észlelt daganatos eltérés esetén az diagnosztikus, úgynevezett radiális fejjel rendelkező endoszonográf segítségével meghatározzuk azok mélységbeli kiterjedését, a további kezelés számára azt az alapvető kérdést, hogy tápcsatorna falának mely rétegeit foglalja magában a daganat, adott esetben túlterjed-e azon. Észlelni tudjuk a megnagyobbodott nyirokcsomókat, s az úgynevezett szegmentális fejjel rendelkező endoszonográf segítségével ezekből célzottan biopsziát tudunk végezni szövettani vizsgálat céljából. A hasnyálmirigy vonatkozásában az eszközrendszer látszik a képközlő vizsgálatok között a leginformatívabbnak. Részletgazdag kép nyerhető, s a szövettani minta segítségével jelentősen megnövelhető a jó- és a rosszindulatú elváltozások megkülönböztetése. A hasnyálmirigy súlyos gyulladása során szövődményként kialakuló, nagy, csak sebészileg kezelhető cisztákat meg tudjuk drenálni, tartalmukat kivezetni a patkóbél-

Wittmann Tibor (balra) és Szepes Zoltán mutatták be magazinunknak az eszköz működését.

vagy a gyomor felé. Ezen beavatkozás sikere után a beteg gyógyulása felgyorsul, s az esetek jó részében elkerülhetővé válik a hasi műtét. Rendelkezésünkre áll egy, a kismedence, a végbél vizsgálatát lehetővé tevő, rektális ultrahang-diagnosztikai készülék is, melynek segítségével a végbéldaganatok kiterjedését, a végbélfalban való mélységbeli terjedését vagy az azon túli terjedés mértékét tudjuk vizsgálni. Az információk jelentősen segítik az onkoterápia és a műtét megtervezését” – vázolta fel az igazgató.

Magyarországon szinte egyedülálló

A technikai részleteken túl Szepes Zoltán szót ejtett az eszközpark gyakorlati értékéről is. „Ez azért előrelépés a mi szakmánkban és a betegellátásban, mert ez az egyik legpontosabb módszer a tápcsatornai tumorok, daganatok diagnosztizálásában (beleértve az áttétek észrevételét), meghatározásában és kezelésében. Bizonyos esetekben jobb és pontosabb képet ad, mint az MRI vagy a CT. A műszerrel végzett beavatkozások ezekkel párhuzamosan, esetenként helyettük történnek. Emiatt a mi szakmánkban nagy hiányt pótol” – árulta el.

Wittmann Tibor kitért az egység beszerzésének történetére is. A műszer igen komoly anyagi ráfordítást igényelt. Egy endoszonográfiás egység 26 millió forintba kerül. Ebből kettő van a klinikán. A fent említett endoszkópos torony értéke 15 millió, míg az ultrahangkészülék ára 16 millió forint. Ehhez jönnek még a szoftverek. Ezekkel együtt már 80-90 millió forintnál járunk. A beszerzés több lépésben valósult meg. A rendszer viszont szerencsére már napi használatban, van ugyanis hatalmas igény mutatkozik rá – tette hozzá a professzor.

Szepes Zoltán azt is fontosnak tartotta kiemelni, hogy ez a komplett egység Magyarországon párját ritkítja. „Olyanra, hogy minden egység így rendelkezésre álljon, rajtunk kívül csak öt helyen van példa. Azonban az országban összesen csak három centrum végez rutinszerűen endoszkópos ultrahangvizsgálatokat, a többi a tanulási fázisnál tart. Ezen vizsgálómódszer az egyik legnehezebb endoszkópos beavatkozás” – jegyezte meg.

A jövő

„Ez az egység jelenleg komplettnek nevezhető” – mondta Wittmann Tibor. „Ám a betegellátásban létfontosságú a felszerelés fokozatos fejlesztése. Most például az endoszkópos műszerek egy új generációját készülünk beszerezni. Tervezzük továbbá az operatív endoszkópia lehetőségeinek a kiszélesítését, amely teljesen új technikákat és módszereket jelenít meg. Ezekkel az eszközökkel ma már nemcsak a magasabb szintű betegellátás válik lehetővé, de a jóval költségesebb műtéti beavatkozások is kiválthatóak lesznek” – fejezte be.

Észi Tamás

Az Armel kiváló szponzora az egyetemnek

Szorosabbra fűznék az SZTE és az operafesztivál kapcsolatát

A Szegedi Tudományegyetem a kezdetek óta együttműködik az Armel Operafesztivállal. A Tisza-parti universitas oktatói és hallgatói így jelentős kedvezménnyel vásárolhatták meg idén is belépőjüket. A fesztivállal való kapcsolatot jövőre még szorosabbá fűzné az SZTE – többek között erről is beszélgettünk Csernus Sándorral, az SZTE BTK dékánjával, az egyetemi zsűri tagjával.

– Mióta tart a Szegedi Tudományegyetem és az Armel Operafesztivál együttműködése?

– Az Armel Operafesztivál és az SZTE közötti együttműködés egyidős a fesztivállal. A szervezőkkel – mindenekelőtt Havas Ágnessel – a franciaországi magyar kulturális évad megvalósításakor találkoztam, 2001-ben, amikor még a magyar év egyik franciaországi felelőseként, a Párizsi Magyar Intézet igazgatójaként dolgoztam. Az operafesztivál megvalósításában való együttműködést Havas Ágnes kezdeményezte. Tekintettel arra, hogy – az ARTE-hoz kötődően is – a fesztiválnak volt és van egy meglehetősen erős francia vonulata, a programot a Szegedi Francia Egyesület (Alliance Française) is kezdetől fogva segítette. Angol és francia szakos kollégáink részt vettek a tájékoztató anyagok, valamint az operalibrettók magyarra fordításában.

– Miről szólt idén az együttműködés?

– Az idei megállapodás elmélyítette és intézményesítette a korábban meglévő együttműködést, aminek eredményeképp a kapcsolat szorosabbá vált: az SZTE dolgozói és hallgatói kedvezményes belépési lehetőségekhez jutottak, az egyetem pedig – ez évben először – külön zsűrit állí-

Fotó: Gémes Sándor

Az egyetem képviselői a Lajka, az űrkutya című operát találták a legjobbnak.

tott, és díjakat adott ki, amivel – reméljük – hozzájárultunk a fesztivál további sikereihez és elismertségéhez, miközben az egyetemet is szponzoráltuk. Az egyetemi zsűri tagjai közé azért is javasoltunk hallgatót – ebben az esztendőben Gáncsos Kárment, a BTK vizuális kultúra mesterszakos hallgatóját –, hogy jelezzük a program nyitottságát a hallgatók felé is, illetve segítsük körükben az érdeklődés felkeltését. A fesztivál és az egyetem együttműködésének is tulajdonítható, hogy ebben az évben ebben formában először létrejöhett a kedvezményes jegyárúsi rendszer. Az eredmény, azt hiszem, önmagáért beszél, a nézőtér tele volt az előadásokon, és olyan hangulatot teremtett a produkciókban részt vevő művészek számára, mely méltó köszönetnyilvánítás volt a gyakran kiemelkedő teljesítményekért.

Gyenge Zoltán, Gáncsos Kármén és Csernus Sándor alkotta az SZTE zsűrijét.

– Mennyire népszerű az opera műfaja az egyetemisták körében? Mit tapasztalnak, a népszerűsítő törekvések meghozzák a várt hatást?

– Az opera – különös tekintettel a kortárs operára – nem tömegműfaj. Láthattuk ugyanakkor, hogy ebben az évben a Szegedi Nemzeti Színház és a szegedi zenerajongók törzsközönsége mellett sok egyetemi dolgozó mutatott érdeklődést a fesztivál iránt, s köztük szép számmal voltak szegedi hallgatók is – magyarok és külföldiek egyaránt. Az Armel Operafesztivál – mely évente négy különböző ország négy operatársulatát hozza el Szegedre, s vele együtt immár mintegy félszáz, különböző országokból származó ifjú zenészteljesítményeket versenyeztet – a Szegedi Tudományegyetemnek is kiváló szponzora.

– Milyen terveik vannak a jövőt illetően? Változtatnak, esetleg még szorosabbra fűzik az együttműködést?

– Először is – azt hiszem – megállapíthatjuk, hogy az eddigi együttműködés, illetve annak szorosabbra fonása sikeres volt. Sikerral járt az is, hogy egyetemünk oktatói és hallgatói nagyobb számban jelenjenek meg, és élvezzék az előadásokat. Fenn kívánjuk tartani az egyetemi zsűri működését. Törekedni fogunk arra, hogy a zsűri munkája minél körültekintőbb legyen. Emellett van egy másik irány is, amit már tavaly is kihasználtunk. Úgy vélem, egy egyetemen, ahol nemzetközi kapcsolatok, kulturális örökség, vizuális kultúra, kom-

munikáció- és médiatudomány oktatása is folyik, ki kell használni azt a lehetőséget, hogy a nemzetközi kulturális élet, a nemzetközi zenei élet kiváló szakemberei érkeznek a városunkba. Ezért gondoltunk arra (tavaly először Bernard Faivre d'Arcier kapcsán, aki a világ legnagyobb színházi fesztiváljának, az Avignoni Fesztiváljának volt elnöke Seteében, az idén pedig a zsűri elnöke, Raymond Duffaut esetében), hogy előadások tartására kérjük föl őket olyan témakörökben, melyeknek ők nemzetközileg elismert szakértői, s melyek a mi hallgatóink számára is tanulságosak és hasznosak lehetnek. Egyébként az Armel produkciós iroda – és nem is véletlenül – már eddig is több hallgatókat alkalmazta, illetve fogadta szakmai gyakorlaton. Ez a kapcsolatok építésének egy másik, praktikus vonulata. Tehát igen, szorosabbra kívánjuk fűzni a kapcsolatokat.

Bobkó Anna

„Haláli” előadás, avagy tréfa és komolyság egy színpadon

Színi előadást tartottak a végről és kezdetről az Őszi Kulturális Fesztiválon

Rendhagyó színdarabot mutattak be október 15-én a 18. Őszi Kulturális Fesztiválon. A Genéziusz színtársulata az elmúlás témáját dolgozta fel „A Halál meg a Többiek, avagy a Mumusok már a Spájzban vannak”. Mint azt a barokkos címből sejteni lehet, a társulat nem vette túl komolyan az alapanyagot.

Minden megtörténhet

A halál témája már rengeteg művészt megihletett. A legtöbben közülük az elmúlás, a visszafordíthatatlan vég aspektusát ragadták meg. Ám ennek nem feltétlen kell így lennie, hiszen a vég lehet kevésbé félelmetes is. „Ameddig én itt vagyok, a halál nincs itt, s ha majd a halál itt lesz, már én nem leszek itt” – tartja az antik görög mondás. Ezt szem előtt tartva egyes írók az elmúlást annak humoros vagy éppen elgondolkodtató végén ragadták meg. Ezek közül szemezgetett idén a Genéziusz színház társulata, akik a 18. Őszi Kulturális Fesztiválon debütáltak a „A Halál meg a Többiek, avagy a Mumusok már a Spájzban vannak” című színdarabjukkal.

A fantáziadús elnevezés megtette a hatását, október 15-én dugig megtelt a Zero Art Cafe pincéje a kíváncsi nézőkkel. Horváth István, a társulat vezetője és a darab egyik színésze szegődött idegenvezetőjükkül. Bevezetőjében elmondta, hogy a két részben előadott „komikus lehetetlenség” központi témája ugyan a halál és a túlvilág, ám ennek ellenére „bármilyen megtörténhet”. Igaza is lett, alig telt el néhány perc, máris meglepetések sora következett. A díszleten munkálkodó statisztát áramütés érte, a színész és a dramaturg egymásnak esett a szövegek könyv értelmezésén, majd

Fotó: Zero Art Cafe Facebook-oldala A darab bizonyította: a vég lehet a megszokottnál kevésbé félelmetes is.

nyitásképp felcsendült egy gyanúsán ismerős zene egy messzi-messzi galaxisból, a társulatvezető méltatlankodva felkiáltott: Gyerekek, ez jogdíjas!

A nézők tehát csak kapkodták a fejüket, nem tudván, hogy amit látnak, az vajon improvizáció, baki vagy már az előadás része. Az abszurd atmoszféra már a kezdetektől bekebelezte az embereket. Sosem lehetett tudni, mi fog történni a következő percben. Horváth István nem hazudott, itt tényleg minden megtörténhetett.

Tréfa és komolyság egy színpadon

Pedig maga a helyszín nem volt túlságosan bonyolult. A sötétségbe burkolózó nézőtér előtt gyéren megvilágított színpadon nem volt más, csupán egy asztal, székek, egy rekamié, valamint egy trükkös paraván, ami mögül bármikor előtűnhetett egy új szereplő. A darab varázsát a lelkes színészi munka adta meg, ahogy a tréfás, tanulságos és néha komoly hangvételű jeleneteket előadták. A rövid tör-

Az abszurd atmoszféra magával ragadta a közönséget.

ténetek, melyeket Woddy Allen, George C. Chesbro vagy Stephen King műveiből kölcsönöztek, egymáshoz lazán kapcsolódtak. Volt, hogy a Halál a drámai hatás kedvéért az ereszcsontról mászott be a gazdag gyártulajdonoshoz. Áldozata azonban drágán adta az életét (szó szerint): kihívta a Kaszást... egy kártyacsatára. Be kell látni, sokféleképpen alkudoztak már a Halállal, de kopogós rómi mellett talán még sosem.

Persze az sem megszokott látvány, hogy Drakula, a félelmetes vámpír egy telefonkönyvből választ magának áldozatot, és egy szekrényben kénytelen bujdosni, mert a napfogyatkozás megtréfálta. Azonban nem minden jelenet figurázta ki a halált, ugyanis a csapat a darab végére tartogatta az elgondolkodtató jelenteket. Akik jobban odafigyeltek, meghallhatták a szövegek mögött megbúvó kritikát is, amelynek céltáblája az esendő emberi jellem volt.

A színpad mögött

Az előadás kapcsán a társulatról kérdeztük Horváth Istvánt, a társulat vezetőjét, aki egyébként maga is részt vett a színdarabban. „Főként végzett színészek vannak a csapatban, de találhatóak köztünk 'amatőrök' is. Az alapvető célunk az volt, hogy egy baráti társaságot hozzunk létre, akik a szabadidejüket úgy töltik el, hogy közben értéket teremtenek” – tudtuk meg.

A csapat már gyakorlottnak mondható a humoros feldolgozások terén, annak idején például egy Rejtő Jenő-kabaréesttel indítottak. Ám nem vetik meg a drámát sem, jó példa erre Kubai Miklós „Elnemulás” című darabja. „Sokat gondolkoztunk, hogy milyen témát ad-

hatnánk elő, ami érdekelheti is az embereket. Egy nem hétköznapi, mégis viccesen feldolgozható témába akartunk belenyúlni, aminek akár tanulsága is lehet. Rengeteg ötlet érkezett, végül az itt bemutatott mellett döntöttünk.” – avatott be minket a kulisszába Üllei-Kovács Gizella Anna, aki rendezői munkája mellett szintén színészként is megcsillantotta tehetségét. A rendezői koncepcióval egyébként a nézők is egyetértettek, akik kivétel nélkül megemlésték, hogy a nem mindennapi elnevezés és a humor ígérete csalta be őket a nézőtérre. Ugyan abból adódott egy kis nézeteltérés, hogy kinek melyik jelenet volt a kedvence, azt sokan hangoztatták, hogy jó volt némi társadalomkritikát is hallani a sok vicc mellett.

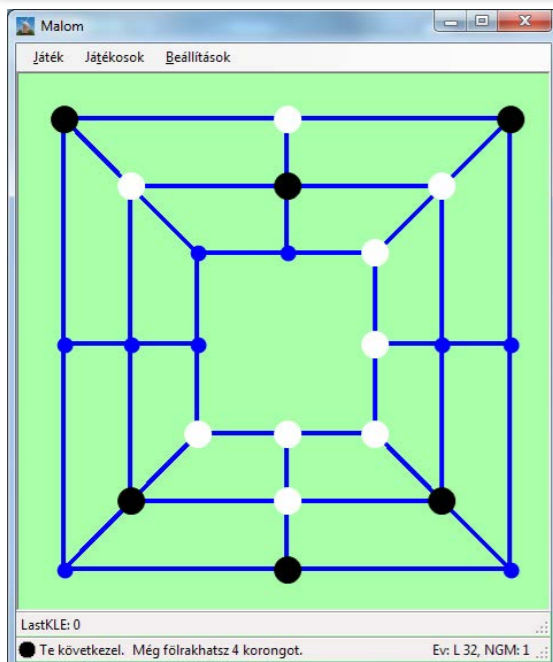
A nagy sikert aratott előadás remek példája annak, hogy a halál témája sem mindig olyan félelmetes, mint azt sokan feltételezik. És a komolyság ellen csupán egyetlen fegyver létezik: a nevetés.

Őszi Tamás

A malmozó török

Verhetetlen malomprogramon dolgozik egy szegedi és egy pesti egyetemista

A mai modern korban a mesterséges intelligencia egyre több területen veszi fel a versenyt az emberi gondolkodással. Egy szegedi és egy pesti egyetemista közös munkájában olyan programon dolgozik, amely a malomjátékban arat győzelmet hús-vér kihívóival szemben.

Az új malomprogram ellen legfeljebb döntetlent érhetünk el.

Sokan hallottak már Kempelen Farkas legendás sakkozógépéről, amely sorra megverte Európa uralkodóit. Bár a szerkezet azóta megsemmisült, a hagyatéka tovább él. Hasonló elgondolás vezetett két informatikust, Danner Gábort és Gévay Gábort, akik egy olyan malomprogramon dolgoznak, amely képes minimum döntetlent kihozni bármely emberi ellenfél ellen. A mai modern számítástechnikának hála ez nem lehetetlen, ám ne gondoljuk, hogy a játék által kínált rengeteg lépéskombináció nem rejthet buktatót a programozók számára. Erről és másról is kérdeztük őket.

– Honnan jött az ötlet, hogy együtt dolgozzatok?

DG: Ezt még két évvel ezelőtt Gévay Gábor vetette föl, ő szokott malmozni. Azóta folyamatosan foglalkozunk vele, kisebb-nagyobb megszakításokkal. Én programtervező informatikus MSc szakra járok a Szegedi Tudományegyetemen, Gábor pedig az ELTE ugyan ezen szakán tanul.

GG: A Ságvári-gimnáziumból programozás szakkörökről ismerjük egymást, sokat gyakoroltunk együtt. Ezért is gondoltam, hogy ezt a projektet is együtt csinálhatnánk.

– Miről is szól pontosan ez a malmozó program?

GG: A program a standard malom játékot és annak két variánsát, a Laskert és a morabarabát ismeri. Ezek eltérnek egyrészt a korongszámban (10, illetve 12), másrészt a Laskerben nincs külön fölrakási és mozgatási fázis, illetve a morabarabában kicsit más a tábla. A programnak egyébként két része van. Az első megállapítja az összes lehetséges játékállás elméleti értékét, ami alatt azt értjük, hogy optimális lépések esetén mi lesz a játszma eredménye (döntetlen, nyereség, veszteség, illetve hány lépésben) az adott állásból indulva. Ezt a részt mi futtattuk le a gépeinken, és hetekig tartott. A második rész az így kiszámolt, összesen 263 GB-nyi adatbázist használja az optimális játék megvalósítására. Ehhez elegendő megnéznie, hogy a lehetséges lépések közül melyek visznek maximális értékű állásba. DG: A program ebből kifolyólag minden helyzetből a legjobbat tudja kihozni. A szokásos malomjátéknál a kezdőállás elméleti értéke döntetlen, ami azt jelenti, hogy a programot nem lehet legyőzni, legjobb esetben is csak döntetlent lehet elérni ellene. Ha olyan játékállásba kerülünk, amelynek az elméleti értéke nyereség (mert az ellenfél hibázott), akkor mindenképpen nyerünk. Sok ilyen állásról még egy tapasztalt malomjátékos sem látná, hogy miként valósítható meg a biztos nyereség.

Danner Gábor, a program egyik fejlesztője az SZTE programtervező informatikus mesterszak hallgatója.

– Hol tartotok jelenleg a fejlesztésben?

DG: Mindhárom variáns adatbázisa ki van már számítva, és ezeket használni is tudja. A standard malmot tökéletesen játsza, verhetetlen, és egy pillanat alatt képes meghozni az optimális döntést. Ugyanígy van a Laskerben is. Viszont a morabaraba játéknál meglepő eredményre jutottunk: kiderült, hogy a többi variánssal ellentétben itt nyereség a kezdőállás értéke. Így ha a program kezd, akkor mindenképp nyer (49 lépésen belül), de ha az ellenfél, akkor a program megverhető. A programot több alkalommal is teszteltük egy internetes malomjátékban, ahol valós játékosok ellen játszott a standard malmot. Egyetlen egyszer sem veszített.

GG: Viszont a program ellen meglepően könnyű volt döntetlent elérni. Azért, hogy elkerüljük ezt, beépítettünk egy másodlagos malom AI-t, ami a többféle lehetséges optimális lépés közül választja azt, amelyikben az ellenfél könnyebben hibázik, mert kevés és nehezen megtalálható optimális lépése van. A másodlagos AI-nak azonban jól jön néhány másodperc gondolkodási idő.

– Voltak akadályok a munkátok során?

DG: Rengeteg akadály volt. Sokszor szembekerültünk a program tervezése, illetve megvalósítása során vétett hibákkal. De ezek részei a munkának. A játékállások számát a tábla szimmetriáinak kihasználásával próbáltuk csökkenteni, ami sok bonyodalommal és nem várt nehézséggel járt.

– Volt valami emlékezetes pillanat a fejlesztés során?

GG: Amikor még korai szakaszában járt a projekt, és a kezelőfelület fejlesztés alatt állt, nem egyszer előfordult, hogy online meccs közben elszállt a program. Ilyenkor mindig nekem kellett átvennem a helyét, hogy megőrizzük a veretlenségünket.

– Mások is foglalkoztak már hasonlóval? Ez mennyiben számít újdonságnak?

DG: Azt tudtuk, hogy a standard malmot már megcsinálták, de csak utólag találtunk rá, hogy a Laskert is. Úgy tudjuk, hogy a morabarabát még nem számolták ki.

A két fiú programja az eddigi 49 ember elleni meccsből 27-et megnyert, 22 döntetlennel végződött. Danner Gábor és Gévay Gábor elképzeléseik szerint jövő tavasszal benevezik a projektjüket a TDK-ra. Remélhetőleg az ottani kihívóival is hasonló precizitással „bánik majd el”.

Osi Tamás

Válts Vodafone-ra és tartsd meg a számod!

vodafone.hu/insider

Vodafone
Power to you

5000 Ft extra egyenleg

3 000 Ft feltöltésért

A VitaMAX Tuning 26 éves kor alatti magánszemélyek számára érhető el.

Az ajánlat 2013 október 4-től december 31-ig érhető el, kedvezményes kupon beváltása esetén. Új feltöltőkártyás kuponok kizárólag Vodafone Insider-eknél, illetve partnereknél igényelhetők. A kupon sikeres számhordozás és új előfizetés esetén váltható be. Legalább 3 000 Ft szerződéskötés kori feltöltés esetén a Vodafone 5 000 Ft extra egyenleget ír jóvá az ügyfél számára. Az extra egyenleg jóváírás számhordozás esetén bármely belföldi hálózatba, új előfizetés vásárlása esetén hálózaton belüli felhasználható, a feltöltéstől számított maximum 10. napon kerül jóváírásra, és a jóváírástól számítva 90 napig használható fel. 28 évesen átváltjuk az Ügyfelet a Vodafone legkedvezőbb lakossági kártyás tarifacsomagjára. Az ajánlat promóciós VitaMAX Prémium Perc&Net és VitaMAX Tuning tarifával érhető el. További feltételek és információk a márkauzletekben, a belföldi hálózattól díjmentesen hívható 1270-es telefonszámon és a Lakossági ÁSZF-ben.